

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

ABONAMENTUL.

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe o jum. de an 12 "
Pe trei luni . . . 6 "
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 "

TELEFON N. 220.

REDAȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Str. Prundului Nr. 15

INSERATELE
se primesc la administra-
ția. Prețul după tarife
și învalide.

Anunțurile nu se în-
napotăsc.

Arme nepermise.

In atenția presei din România II.

Ne gândim la presa noastră. Nu ne este dat să cetim jurnalele din România, decât numai unele. Dintr'alte jurnale cetim numai re-produceri, escripte — foarte puțin edificatoare.

Acum s'a sfaturi am putea da noi, din mijlocul acestui ciclon, care băntuie peste țările europene, presei din România, ca sfaturile acestea să nu fie interpretate greșit și ca sfaturile acestea să contribuie la limpezirea situației grozave de astăzi? Iată un sfat, pe care-l punem la înimă tuturor, cărora le-a fost dat să poarte condeiul și cărora, sperăm cu tărie, le este inima plină de responsabilitatea cea mare, pe care o au față de semenii lor: *dacă vreți, fraților, să se termine mai repede acest crâncen războiu*, dacă vreți ca moartea să nu se sălășluiească în și mai multe ființuri, pe unde ar rade viața atât de bucură, *nu lăsați calomniile gazetarilor să strălucă și la voi în țară, fiți oameni, cari ridică zăgazuri solide față de murdăriile acestora ale presei inconștiente.*

Cu toții vrem binele neamului nostru! Acelaș lucru îl pretindem și dela contrarii noștri: fiecare să-și iubească neamul său, căci este vrednic de dispreț acela care nu-și iubește neamul.

Dar e vorba: în lupta aceasta pentru interesele neamului meu am eu dreptul să mă folosesc de orice arme, fie ele oricât de detestabile? Machiavelli spunea: *orice* arme, noi credem că omul de aceea este om ca să *respecte* pe om potrivit cu el.

Cu atât mai mult mă va stima contrarul, cu cât voi fi gata și eu să recunosc calități pe partea sa, atunci, când și el este gata să găsească calitățile mele. Dar cum se va putea naște recunoașterea aceasta reciprocă, cum se va putea sălășlui această înțelegere — la urma-urmei nu poți anihila de pe suprafața pământului pe nici un popor! — dacă calomniile domnește încă în partea cea mai mare a jurnalelor, o calomnie, care se îmbracă măiestru în haina unui naționalism și patriotism fals.

De sigur: popoarele se vor lupta întreolaltă, căci lupta între

popoare nu se va putea stârpi, câtă vreme dănuiește neamul omeresc. Dar e vorba: *ce fel* de luptă? Cu *ce fel* de arme?

Vrem ca războiul acesta să se gâde mai repede. Dar cum se va isprăvi dacă pene murdare întărite mersu opinia publică? Cum vreți ca să ne bucurăm de binefacerile păcii, dacă cutare și cutare inconștient se folosește de *arme nepermise*, ca să ducă în *ercare* opinia publică?!

Din mistificări, din fraze bombastice nu s'a zămislit nici odată ceva ce să rămână, ceva traic. Bătut de Dumnezeu este acel neam care zidește pe baze subrede — căci castelele aeriene vor dispărea ca nește clăbuci de săpun, iară publicul va vedea mai pe urmă cu des-nădejde, că toate așteptările sale au fost înșelate.

Prea bine a înțeles Elveția unde zace bubă și ordinațiunea ei a fost un avertisment politic și față de celelalte state europene.

Ne gândim la câteva cazuri concrete, pe cari am avut ocazia să le cunoaștem în timpul din urmă — și conștiința ne spune: dacă guvernele țărilor s'ar fi îngrijit, fiecare în parte, ca *ura* între neamuri și țări să nu fie alimentată de calomnie, o calomnie de *pesimă* specie, dacă poate fi vorba de gradație la calomniere, atunci *n'am avea* milioanele de morți, astăzi, și milioanele de văduve și de copii orfani!

Ca să nu amintim decât un singur exemplu, classic, întru lămurirea celor spuse mai sus: ne gândim la lupta purtată împotriva „boches“ilor, a germanilor, de jurnale ca „*Matin*“, care se citește în milioane de exemplare și care știm că este foarte răspândit și în România. Ei bine, acest ziar francez nu se dă îndărăt dela *nici* un mijloc, când e vorba să ponească tot ceea ce este german: Ziarul acesta cu tirajul fabulos, ziarul, care *sugestionează* opinia publică franceză în mare măsură, nu se dă înapoi nici chiar dela cea mai sfruntată micieună. Avem înaintea noastră o fotografie reprodușă de „*Matin*“, în numărul său din 1 Februarie 1915. E un „*document allemand*“ (document german) cum Wilhelm II și fiul său, moștenitorul de tron, „*les deux Willie*“ (cei doi Willi), au o „*explication orange*“ (explicație furtunoasă). În fața a vre-o câțiva oficiali germani își stă tata cu fiul

și se încrunță unul la altul, fiul ridicând chiar pumnul în semn de amenințare. La explicație spune „*Matin*“: „Oficerii suitei surad ironic — și, de fapt, oficerii au un suras malițios în colțul gurii... Fotografia vrea să fie de pe câmpul de luptă.

Numai că fotografia aceasta, datată din 1915 și prezentată ca autentică cetitorului francez — este o copie nerușinată a unei fotografii vechi, *germane*. Fotografia (luată de A. Grosz din Berlin) arată pe împăratul Wilhelm cu fiul său, vorbind cât se poate de confidențial. Ce a făcut jurnalul francez? A *retușat* fețele domnitorului și a moștenitorului, dându-le expresia dușmănoasă, a *retușat* fețele anturajului, a făcut să dispară, tot prin retușare, țigăreta din mâna moștenitorului de tron, ca mâna ridicată să aibă înula unei mâni, care amenință — și gata-i „*documentul*“ împotriva germanilor, gata fotografia, pe care o vor vedea *milioane* de francezi și de streini și în urma căreia i se va întâmpla *oricui* — chiar involuntar — în memorie — convingerea: ce sălbatec se uită șefii statului german unul la altul și cât de bațjocitor îi urmăresc oficerii statului-major!

Acesta este un singur caz, dar exemplele s'ar putea spori. Fotografii luate pe timpul *negromurilor* din Rusia sunt reprodușe de jurnalele pariziene drept „*documente ale barbariei germane*“, fotografiile căpeteniilor germane, *retușate*, ca să capete expresia ticăloșiei în ochi și în colțul gurii, sunt reprodușe ca documente de „*ticăloșie germanică, teutonă!*“

Să nu ni se spună că exemple e aduse aici nu sunt vrednice de luat în seamă. Dimpotrivă. Ceeace n'a putut să ajungă redactorul cu zeci de articole perverse, ajunge cu o singură fotografie de acestea *falsificate*. Fotografia se imprimă mult mai bine în memoria omenească și convingerile se formează în urma repetării acestor fotografii false.

Dela un caz cunoști toate celelalte — *ab uno disce omnes!*

Câte zeci și sute și mii de articole *retușate* astfel au văzut lumina zilei, pe coloțele răbdurii ale jurnalului, ca să falsifice adevărul, ca să otrăvească opinia publică, ca să aducă pe cetățeanul francez să-și în pașca, să pornească împotriva „*barbarilor*“ de „*boches*“?

Ceea ce revoltă — trebuie să revolte — pe ori care om, cărui nu i-a murit încă conștiința, este tocmai retușarea aceasta clandestină, care nu poate fi privită, sub nici o condiție, drept armă deluptă *constituită*.

Nu vedeți, iubiți confrăți, că dacă ura nesăbuită între francezi și germani, alimentată de o presă ticăloasă, nu cunoaște marginii — suferim, indirect, cu toții? Nu vedeți că dacă o parte din jurnalele franțuzești se folosesc de astfel de arme de luptă — e pericol ca alte jurnale să pornească pe aceeaș partă periculoasă și urată, urmând principiului fals: *a corsair corsair et demi?* (față de un corsar — un corsar și jumătate!)

De aceea, dacă s'a încuibat și la noi, la unele din jurnalele noastre sistemul „*retușării*“ — să dispară! Să dispară, fiindcă nu e numai vorba de salubritatea publică, ci fiindcă este în joc *viața*, viitorul neamului nostru.

Vreți ca să domnească simțul de echitate? Contribuiți ca „*retușările*“ să dispară din articolele și fotografiile jurnalelor noastre! Cereți, preîndeți cu insistență — dați de știre chiar și jurnalul lor din Franța și de ori unde ar fi ele, că dacă urmează pe căi nepermise, folosindu-se de arme de luptă murdare, ca cele înșirate mai sus, nu pot conta la aplauzele noastre, ba dimpotrivă, o să ne îngrijim noi ca suflul lor pestilențial să nu ajungă până la noi.

Acesta este adevărul naționalism și patriotism: să combați, cu toată energia falșurii, fie acelea săvârșite în țară streină, fie chiar în țara ta proprie. Tăiați în carne vie, căci numai așa vom ajunge la o asanare morală.

Nu știu ce va face România împotriva acelor cari „*retușează*“ în presa românească. Nu știu dacă exemplul Elveției va putea fi aplicat și în România cu succes. De una suntem însă siguri: dacă *vrem* ca poporul acesta, ce s'a deslănțuit asupra capetelor noastre, să treacă, va trebui ca să se pornească o luptă mare și sfântă împotriva *otrăvitorilor opinier publici din toate țările*...

Sinbad.

De ce d-l Clemenceau întrebuina-

Intre bărbații de stat, diplomații și scriitorii fruntași ai străinătății, cari s'au ocupat în timpul din urmă de România în raport cu situațiunea generală din Europa, se află și cunoscutul bărbat politic francez G. Clemenceau, care într'un recent articol publicat în revista „*L'Homme Enchaîné*“ a adus grave invinuri României.

Ce a scris dl Clemenceau despre atitudinea României și conflagrația europeană, și cum sunt judecate interesele României văzute prin prisma unor altor interese, se poate vedea din următorul articol de apreciere pe care oficiosul guvernului român „*Văitorul*“ îl publică drept răspuns la articolul d-lui Clemenceau.

Iată acest articol: „D-l Clemenceau publică în unul din ultimele numere ale ziarului său „*L'Homme enchaîné*“ un articol privitor la atitudinea actuală a României, în mijlocul conflagrației europene. D-l Clemenceau vorbește de orientalismul politicii românești; atacă guvernul român și într'o notă de orientare căutată ni se adresează astfel: „*vom invidia chiar pe copil voștri, căzuți pentru patrie și pentru umanitate ori vor fi cel puțin liberați de greutatea numelui nostru*.“

D-l Clemenceau este una din personalitățile cele mai de seamă ale lumii politice franceze. Domnia sa cunoaște rosturile politicii internaționale și cunoaște desigur care este situațiunea României.

Articolul violent, publicat de d-l Clemenceau, n'are altă explicație de cât grija legitimă pe care omul de stat francez o poartă intereselor patriei sale.

În lupta gigantică, încinsă astăzi de la apusul la răsăritul Europei, întelegerem pentru ce suflul domnului Clemenceau este prins de înfrigurarea vremurilor de grea cumpănă.

Privind de aproape numai ce interesează propria sa țară d-l Clemenceau este silit să privească atitudinea celorlalte State numai prin prisma intereselor franceze.

Dacă prin urmare este explicabilă starea sufletească a acestui om politic, sunt însă tot așa de evidente violența nejustificată și nedreptatea fiecărui cuvânt din articolul său.

Este nu numai îngăduit, dar este o mare datorie pentru fiecare Stat ca în vârtjul împrejurărilor grele de astăzi să cumpănească în primul rând cu îngrijire propriile sale interese; să chibzuiască mijloacele de satisfacțiune ale acestor interese și oportunitatea momentului realizării lor.

De ce d-l Clemenceau întrebuina-

Intre bărbații de stat, diplomații și scriitorii fruntași ai străinătății, cari s'au ocupat în timpul din urmă de România în raport cu situațiunea generală din Europa, se află și cunoscutul bărbat politic francez G. Clemenceau, care într'un recent articol publicat în revista „*L'Homme Enchaîné*“ a adus grave invinuri României.

Ce a scris dl Clemenceau despre atitudinea României și conflagrația europeană, și cum sunt judecate interesele României văzute prin prisma unor altor interese, se poate vedea din următorul articol de apreciere pe care oficiosul guvernului român „*Văitorul*“ îl publică drept răspuns la articolul d-lui Clemenceau.

Iată acest articol: „D-l Clemenceau publică în unul din ultimele numere ale ziarului său „*L'Homme enchaîné*“ un articol privitor la atitudinea actuală a României, în mijlocul conflagrației europene. D-l Clemenceau vorbește de orientalismul politicii românești; atacă guvernul român și într'o notă de orientare căutată ni se adresează astfel: „*vom invidia chiar pe copil voștri, căzuți pentru patrie și pentru umanitate ori vor fi cel puțin liberați de greutatea numelui nostru*.“

D-l Clemenceau este una din personalitățile cele mai de seamă ale lumii politice franceze. Domnia sa cunoaște rosturile politicii internaționale și cunoaște desigur care este situațiunea României.

Articolul violent, publicat de d-l Clemenceau, n'are altă explicație de cât grija legitimă pe care omul de stat francez o poartă intereselor patriei sale.

În lupta gigantică, încinsă astăzi de la apusul la răsăritul Europei, întelegerem pentru ce suflul domnului Clemenceau este prins de înfrigurarea vremurilor de grea cumpănă.

Privind de aproape numai ce interesează propria sa țară d-l Clemenceau este silit să privească atitudinea celorlalte State numai prin prisma intereselor franceze.

Dacă prin urmare este explicabilă starea sufletească a acestui om politic, sunt însă tot așa de evidente violența nejustificată și nedreptatea fiecărui cuvânt din articolul său.

Este nu numai îngăduit, dar este o mare datorie pentru fiecare Stat ca în vârtjul împrejurărilor grele de astăzi să cumpănească în primul rând cu îngrijire propriile sale interese; să chibzuiască mijloacele de satisfacțiune ale acestor interese și oportunitatea momentului realizării lor.

De ce d-l Clemenceau întrebuina-

Intre bărbații de stat, diplomații și scriitorii fruntași ai străinătății, cari s'au ocupat în timpul din urmă de România în raport cu situațiunea generală din Europa, se află și cunoscutul bărbat politic francez G. Clemenceau, care într'un recent articol publicat în revista „*L'Homme Enchaîné*“ a adus grave invinuri României.

Ce a scris dl Clemenceau despre atitudinea României și conflagrația europeană, și cum sunt judecate interesele României văzute prin prisma unor altor interese, se poate vedea din următorul articol de apreciere pe care oficiosul guvernului român „*Văitorul*“ îl publică drept răspuns la articolul d-lui Clemenceau.

Iată acest articol: „D-l Clemenceau publică în unul din ultimele numere ale ziarului său „*L'Homme enchaîné*“ un articol privitor la atitudinea actuală a României, în mijlocul conflagrației europene. D-l Clemenceau vorbește de orientalismul politicii românești; atacă guvernul român și într'o notă de orientare căutată ni se adresează astfel: „*vom invidia chiar pe copil voștri, căzuți pentru patrie și pentru umanitate ori vor fi cel puțin liberați de greutatea numelui nostru*.“

D-l Clemenceau este una din personalitățile cele mai de seamă ale lumii politice franceze. Domnia sa cunoaște rosturile politicii internaționale și cunoaște desigur care este situațiunea României.

Articolul violent, publicat de d-l Clemenceau, n'are altă explicație de cât grija legitimă pe care omul de stat francez o poartă intereselor patriei sale.

În lupta gigantică, încinsă astăzi de la apusul la răsăritul Europei, întelegerem pentru ce suflul domnului Clemenceau este prins de înfrigurarea vremurilor de grea cumpănă.

Henric Stenkievicz. Adevărul.

Intreg orașul Atena era cufundat într'un somn dumnezeiesc. Lumina argintie a lunii îmbrăcase toate înălțimile, Acropolis-ul, bisericile, oleandrii și lveșile de cipreși. Pântănille săritoare tăcuseră și chiar și pșzitorii schți dela poarta orașului își plecaseră de mult capul spre odihnă. În noaptea s'ogur Diocles era treaz și fruntea lui înfierbântată și-o plecase pe pedestalul statuel zeștei Pallas-Athene, din Academos. El îmbrățișase pedestalul zeștei și se ruga astfel:

— Athene, Athene, tu care odinioară ai umblat în formă văzută prințre oameni, îndură-te de mine și mă ascultă.

El privi apoi spre fața zeștei, care strălucia în lumina lunii. Athene însă nu răspunde la această rugămintă decât prin tăcere adâncă. În jurul lor tăcea totul, nici zefrul nu mai adia și nici fruazele arborilor nu murmurau.

Tăcerea aceasta îl întristă mult pe tânăr și deoarece rugămintea lui nu aflase răspuns: lacrimile începură a-i pica din ochi și a l-se rostogoli la vale pe frumoasa-i față.

Apoi se rugă mai departe:

— Dintre toate zeitățile numai pe tine te voi adora, numai pe tine, patroana mea! Tu ești aceea, care ai sămănaat în inima mea sămănața aceluia for, care deja de pe acum mă nimicește și mă consumă. Stânge-l sau stâmpără-l zețe! și să-mi cunoască adevărul suprem, adevărul adevăratilor, să pot pătrunde în sufletul tuturor lucrurilor, iar eu îți vor jertfi viața. În schimb pentru toate acestea, voi abdice de bogățiile mele, de tinerețe, de frumusețea mea, de dragoste, de noroc, ba chiar și de glorie, pe care oamenii o sorotesc ca bunul suprem și ca un dar deosebit al îndurărilor zellor.

Terminându-și rugămintea, Diocles își lăsă din nou fruntea pe statua zeștei. Trupul i-se lăncezi cu totul de dorința-i fierbinte, pe picioarele lui se coborî somnul și iată, îndată ce ațipi, se păru că zefrul începe să adie, fruazele arborilor să se miște și coroana cipreșilor să murmure... Încet-încet însă murmurul se prefăcu în glasuri omenești și în jurul celui ce dormia părea că se aud din toate părțile glasuri duici și curate, cari îl cheamau pe nume:

— Diocles! Diocles!

Tânărul intrăbă tremurând:

— Cine mă strigă?

O mână grea, de marmoră, se lăsă pe umărul lui.

— M-ai chemat, — zise zeța — și eu ți-am ascultat rugămintea. Pentru tine am venit...

Tânărul se înfricoșă, căzu în ghenuchi și gângăvi speriat:

— Ai venit... tu, și cărui nume nu-l pot pronunța, tu, sublima, necuprinzibilă...

Zeita însă îl liniști.

— Ridică-te! — îl zise ea. — Voești așa dară să cunoști adevărul, sufletul fiecărui lucru. Bine! Dar trebuie să ști, căă nici unul din urmașii lui Deucalion n-a văzut până acum adevărul, descoperit și fără vâl, și nici după tine nu-l va mai vedea nimeni. Va trebui însă să plătești scump împlinirea acestei dorințe. Tu o vorești însă și în schimb mi-ai promis totul. Avere, frumusețe, noroc precum și darul cel mai prețios al zellor: gloria!

— Abzie de toate, chiar și de lumina soarelui, numai să cunosc adevărul! — exclamă entuziasmat tânărul.

Zeita, după puțină esitare, răspunde:

— Primesc jurământul tău. Dar nici tu nu vei vedea deodată ade-

vărul. În fiecare an te voi duce într'o noapțe cu mine, și atunci vei putea lua câte un vâl de pe trupul adevărului... Cu ajutorul puterii mele neșăr-murite voi cere apoi pe seama ta grația, ca să nu fi silit să treci din rândul celor vii, înainte de a fi luat ultimul vâl de pe trupul adevărului. Înainte de ce ai fi văzut desvâlț sufletul tuturor lucrurilor, adevărul. Te învoiești?

— Fie vota ta! — răspunde tânărul.

Zeita atunci își asternu jos mantia, care strălucia ca soarele, întinse tânărului mâna și se înălță cu el împreună în văzduh, spre tărâmurile necunoscute, tocmai spre piscul unui munte, mai înalt decât Olympos, Ida, Pelion și Ossa.

Ajuns în vârful muntelui, înaintea ochilor lui Diocles apără o figură femeiască, dar care abia se putea distinge, deoarece multe și dese văluri îi acoperiau trupul. De sub văluri însă țigănea o lumină strălucitoare, cum nu mai văzuse Diocles de când trăia.

— Iată adevărul, — zise Athene. — Observi cum străbate prin văluri lumina lui?.. Dacă nu ar împraștia nici această lumină, oamenii ar rătăci în întanerecul nopții vecinice...

Diocles ridică vâlul care era cel mai de de-a-supra și imediat adevărul străluci și mai fermecător înaintea ochilor săi. Vâlul însă alunecă, și dispăru puțin în aler, ca o lebedă în sbor.

Tânărul atenian rămase mult timp cu ochii ațintiți asupra adevărului, apoi băgău în neșire:

— O, tu suflet vecinic și frumos strălucitor al lumii!

Diocles rămase și după vedenia aceasta credincios jurăinței ce o făcuse. El abzie de toate vanitățile omenești și din cauza aceasta cunoașcutii lui îl făceau reproșuri:

— Diocles, — ziceau ei — tatăl tău ți-a lăsat ca moștenire celorlți întregi și tu nu te folosești de ele. Pentru ce nu dai serbări, cum da odinioară di-vinul Alcibiades? Pentru ce pretulești atât de puțin veselia ospetelor și sunetele duici ale citelor? Sau poate ai trecut de partea diinelor, odată ce nu ți mai bați capul nici cu ceea-ce se află în jurul casei tale și puțin îți pasă dacă înaintea portului tău cresc bălările? Ugetă-te bine, avuția încă e un dar al zellor și e vai de acela, care respinge grația zellor!

Diocles le răspundea scurt:

teasă o măsură când este vorba de acțiunea și de interesele țării sale, și în-lătură cu violență același măsură când judecă acțiunea și interesele altora?

Da-ră am relevat articolul d-nului Clemenceau, care a produs o atât de rea impresie în cercurile românești, am făcut-o siliti de evidenta nedreptate și de violența reprobabilă cu care se judecă atitudinea României de o personalitate politică cunoscută la noi.

De altfel nimeni nu poate fi mai luminat și mai înimos apărător al intereselor noastre mari decât noi în-sine.

SITUAȚIA

pe câmpul de războiu.

Azi dimineață am primit dela biroul de presă al prim-ministrului următoarele comunicate oficiale telegrafice:

Budapesta 6 August. — Din marele cartier general al nostru se comunică oficial cu data de azi:

In nordul monarhiei.

Spre nord-vest dela *Ivangorod* alianții noștri au înaintat mai departe.

Intre *Vistula* și *Bug* luptele de urmărire continuă.

În *Galiția-ostică* situația e neschimbată.

La granițele italiene.

Incerările de atac ale Italianilor, cari încercări și ieșiri singuratic se repetă zi de zi, se termină întotdeauna cu nesucces pentru ei.

Unde infanteria italiană începe atacul, sau îi respinge focul artileriei noastre, sau, dacă pot rezista acestuia, atunci, îi respinge viteza noastră infanterie, pricinuindu-le mari pierderi.

Nici chiar pregătirile cele mai temeinice și mai puternice ale artileriei dușmane nu pot schimba nimic în acest mers al evenimentelor.

Tot în modul acesta au eșuat mai multe atacuri ale dușmanului, date eri și în noaptea de 5 August și adevă, unul dat la *Sagrado* și altul contra înălțimii dela *Podgora*, unde câmpul de luptă este acoperit de cadavrele Italianilor.

Tot atât de nesuccese au rămas și ieșirile dușmane de pe sectorul *Plava* și din ținutul *Krn*.

La *Montefalcone* am nimicit un balon captiv italian, care avea să observe mișcările artileriei.

În Alpii dela *Krn*, în ținutul *Monte Garaba*, trupele noastre au ocupat mai multe poziții favorabile pe înălțimi de pe teritoriul italian.

Pe frontul din *Tiro* am respins atacul unui batalion dușman îndreptat contra *Coldilanei*.

O patrulă a noastră a atacat în o vale laterală italiană a teritoriului munților *Ortler* o jumătate companie dușmană, aducându-i pierderi însemnate.

General de divizie Höfer, loc-tinutul șeful de stat major

Evenimentele pe mare.

Un submarin al nostru a torpedat și a scufundat eri dimineață un submarin italian tip *Nautilos* lângă *Pelagoze*.

Balonul italian „*Citta di Iesi*“ a fost coborât de focul șrapnelor noastre înainte de ce ar fi putut pricinui vre-o pagubă, în noaptea de 5 spre 6 August tocmai când încerca să sboare pe de-asupra portului *Pola*. Trei ofițeri de marină, un mecanic și doi soldați, cari se aflau în balon, au fost făcuți prisionieri. Balonul l-am adus în *Pola*.

Comandamentul flotei.

Pe frontul anglo-franco-ruso-german.

Berlin 6 August. — Buletinul oficial al marelui cartier general german e pentru ziua de azi următorul:

Pe câmpul de operații dela *vest*: la *Lingekopf* și spre sud lupta continuă.

Tunurile noastre de apărare au silit patru avioane dușmane să aterizeze. Unul din ele s-a aprins, iar unul a fost nimicit.

Pe țărm a căzut în mâinile noastre un hidroplan francez împreună cu pasagerii cari se aflau pe el.

La ost și sud-ost: În *Curlanda*, în ținutul *Ropel* (60 kilom. dela *Ponieviâz*), apoi la *Kovarek* și *Kurkie* (spre nord-ost dela *Wilkomierz*) decurg lupte favorabile nouă.

Pe frontul dela *Narew*, spre sud dela *Lomza*, trupele germane au înaintat mai departe, cu toată rezistența îndărjită a Rușilor.

Intre gura *Bug*-ului și *Nasielsk*, trupele noastre de impresurare dela *Novogeorgienv* au sapat poziția dușmană la sud de *Blendostwo* și au înaintat spre *Narew-ul inferior*.

Escadra noastră aeriană a bombardat gara dela *Bielostok*.

După cum am amintit și în raportul nostru de eri, Rușii, după ce au fost respinși atât din linia de forturi externă cât și din cea internă a *Varșoviei*, fără ca orașul să fi suferit, au evacuat orașul și s-au retras în *Praga*, pe țărmul drept al *Vistulei*.

De aici împoașcă internul *Varșoviei* cu foc de artilerie și de infanterie de eri dimineață începând. Cu deosebire se pare că pun mare pond pe nimicirea castelului regal al vechei *Polonii*.

Troupele noastre fără îndoială nu pot suferi nimic în urma acestui foc, într'un oraș de mărimea *Varșoviei*; se desmântă însă în modul acesta afirmațiunea Rușilor, că adevă evacuația *Varșoviei* s-a făcut din punct de vedere a cruișării capitalei.

Troupele noastre de dincolo de *Vistula* au ocupat câteva poziții dușmane. Contra-atacurile ruse au rămas fără succes.

Spre nord-ost dela *Novo-Alexandria* trupele austro-ungare au scos din pozițiile lor pe dușman, iar la *Savin* (spre nord dela *Cholm*) l-au scos din poziții trupele germane.

Războiul cu Turcii.

Constantinopol, 6 August. — Comunicatul oficial al marelui cartier general otoman e pentru azi următorul:

Înaintarea aripei noastre drepte continuă. Troupele noastre au ocupat întreaga valea *Murad*.

Pe frontul de la *Dardanele*: În noaptea de 3 spre 4 August dușmanul a adus la explozie o mină înaintea tranșelor aripei noastre din stânga și apoi a început atacul, dar l-am respins cauzându-i pierderi. Înaintea tranșelor dușmanul a lăsat mulți morți.

Tot în această noapte artileria noastră din aripa dreaptă a bombardat un torpilor dușman, care s-a retras după ce a fost nimerit de mai multe ori. Pe bordul corăbiei s-a iscat incendiu.

Lângă *Sedil-Bahr* din timp în timp se dau lupte de artilerie și de infanterie.

Troupele noastre au ocupat în atacul de înaintare la aripa stângă, în direcția tranșelor dușmane, un teritoriu de 200 metri.

Aviatori dușmani au aruncat bombe asupra spitalului dela *Lagadere*, lângă *Sedil-Bahr*, cu toate că se putea observa bine drapelul semilunii roșii. În urma bombardării patru răniți, cari erau sub îngrijire au murit, iar alte 14 persoane au fost rănite.

Pe celelalte fronturi nu s-a petrecut nici un eveniment însemnat.

Bravura regimentului 50.

Voci de presă.

Ziarul *Magyar Lejos* trimite ziarului „*Neues Pester Journal*“ din cartierul presei austro-ungare următoarea corespondență:

„La 2 August, regimentele românești cari se află în aruncata lui *Woirsch*, comandate de generalul *Kövesz* — au respins pe dușman până în interiorul forturilor *Ivangorodului*.

În aceste lupte s-a distins cu deosebire regimentul 50 de infanterie compus în cea mai mare parte de români, cari în bătălii trecute și-au dobândit dreptul să poarte chipul monarhului în drapelul lor.

Frontul de sud al cetății *Ivangorod* a fost apărat de opt forturi puternice. Regimentul 50 și cu alte trupe a poroit asaltul contra acestor fortificații și cu mare voinicie a distrus toate obstacolele, ținând piept unui foc de artilerie ucigaș.

Vitejii români au tăiat gardurile de sâr-nă, și în spărțurile produse în frontul rusesc au pătruns, luând în fine cu asalt și cea din urmă linie de apărare rusească. Despre actul plin de bravură al acestor trupe este o mărturie prețioasă faptul că asaltul acesta ne-a costat numai 241 soldați, printre cari 200 sunt ușor răniți.

Vitejii aceasta dovedită a românilor neștri a fost remarcată cu laudă de generalul *Woirsch* și *Kövesz* în două ordine de zi speciale.

Prizonierii ruși istorisesc că era un spectacol mirnaiv cum românii noștri înaintau în focul omorător, întâi cu sânge rece și apoi cu un elan de neîfrânt au luat cu asalt obstacolele rusești, cu același calm și același desă-lpină ca și cum s-ar fi aflat pe câmpul de manevră.

Sob titlul „*Sztreaszke*“ foia săptămână „*Csikvármegye*“, care apare în *Gyergyózentmiklós* și din care ni se trimite un număr, publică cu data de 3 Aug. n. un articol prim-din care reținem următoarele:

De pe malul *Vistulei*, din șanțu-ile zonei întăriturilor externe ale *Ivangorodului* a izbucnit eri srigătul victorios: *Sztreaszke!*

Acest „*Sztreaszke*“, acolo adânc în teritoriul Rusiei, înseamnă mai mult decât altedăși. Acest „sztreaszke“ sub zidurile *Ivangorodului* înseamnă, că Româniea din Ungaria își înfuge cu cea mai nesăbuită ură bejoneta în corpur colosului rus.

De 12 luni honvezii ungari de limbă maternă română dau răspunsul lor țării rusești, dar cel mai puternic răspuns s-a desfășurat în șanțurile dela *Ivangorod*...

Regimentul de infanterie Nr. 50, pe care în timp de pace îl numeau „*nuștii regiment*“, a arătat acum în războiu ce știe. Acel „*Sztreaszke*“, care s'a ridicat de pe buzele soldaților ungari de limbă maternă română din regimentul adevădat, este unul din cele mai frumoase și emoționante momente ale războiului. Acel, în a cărui suflet s'a sălășluit cea mai mică umbră a indoleii, acela care a lăsat să se apropie de urechea sa umbră gândului de grijă — privească acum la trupele uęgare, cari trag un zid chirasat în jurul *Ivangorodului!*

Iar cei rămași acasă, familiile lor fie mândre pe „regimentul nuștii“ fiindcă regimentul de infanterie 50 și-a încununat eri la *Ivangorod* fruntea cu lauri.

Parastas în memoria eroilor români.

Duminecă în 19 Iulie st. v. s. o. s-a celebrat în biserica gr. or. a „*Sfinte Adormire*“ din *Brașovul-vechiu* prin parastase în memoria ostașilor români bolnavi și răniți în război, morți în spitalele de rezervă din *Brașov* și înormantați în cimiterul susnumitel biserici.

Numele soldaților deosebiți și înmormantați în cimitierul sus numit este următorul:

- 1) George Mireș din *Brașovul* vechiu.
- 2) Iosif Israte din *Hăghig* cot *Treiscăunelor*.
- 3) Nicolae Săbi din *Dobolit infer* cot. *Treiscăunelor*.
- 4) Ioan Constandin din *Boroșneul* mic cot. *Treiscăunelor*.
- 5) Ilie Ieșan din *Beș* cot. *Târnava mare*.
- 6) Vasile Gămbușan din *Șic* mare cot. *Târnava mare*.
- 7) George Corcodei din *Cchalm* cot. *Târnava mare*.
- 8) Stefan Bărneș din *Sighișoara* cot. *Târnava mare*.
- 9) Stoica Chelar din *Szászszada* cot. *Târnava mare*.
- 10) Petru Herșan din *Mezőgerebes* cot. *Turda Arleş*.
- 11) Mihail Abrudan din *Tizeș-Barbura* cot. *Hunedoarel*.
- 12) Petru Ardelean din *Somoskeszi* cot. *Aradului*.
- 13) Vasile Comloșan din *Micula* veche cot. *Aradului*.
- 14) Zosim Păcurar din *Crime* lângă *Timișoara*.
- 15) Czevety Mihail, sârb d'n *Gyola* cot. *Torontal*.
- 16) Ioan Erdei din *Tőrk Kanizsa* cot. *Torontal*.
- 17) Dumitru Tătar din *Bavarka* cot. *Bihorului*.
- 18) Iosif Ștefănică din *Tintafalva* cot. *Bihorului*.

Odihniți în pace eroilor români!

Serviciul de războiu al glotașilor dela 43-50 ani.

Apropiindu-se tot mai mult timpul chemării sub arme a glotașilor în vârsta dela 43—50 ani credem de interes a reproduce după revista săptămânală militară „*Kü-lügy-Hadügy*“ următoarele amănunte:

Impărțirea celor găsiți apti la revistele de prezentare se face în 3 grupuri. Primului grup aparțin foștii ofițeri și aspiranții de ofițeri. Dintre aceștia cel ce au servit la o armă de specialitate, de exemplu la trupele de geniu sau la marină, vor fi împărțiți necondiționat la armata comună. Acel însă cari au făcut instrucția activă la honvezi, vor intra necondiționat în serviciul armatei honvezime. Dintre ofițerii și aspiranții de ofițeri, cari au servit în armata comună, se impart în raportul de 3:2 în serviciul armatei comune și a honvezime.

Grupului al doilea aparțin toți cei ce au servit sub arme. Cei cari au servit la honvezi se impart la honvezi, iar cei cari au servit la armata comună se impart în raportul 3:2 la armata comună și la honvezi.

În același raport se impart și cei din grupul al treilea, adică cei ce n-au avut instrucție militară.

Serviciul militar făcut trebuie de sine înțeles, adevărit. Prin decretul de numire, prin cartea de adeverință sau prin documentul de emiterie din legăturile serviciului de glotaș. Dacă glotașii de 43—50 ani nu dispune de un astfel de document, se poate provoca la regimentul la care a servit odinioară. Afară de aceasta respectivul poate să dovedească cunoștințele militare ce posedă. Va fi ascultat și examinat, ca să nu mai încapă îndoială asupra rangului său.

Ministrul de hoavezii va împărți pe toți ofițerii glotași dela 43—50 ani, prin urmare și partea cea mai mare dintre cei cari au servit la altă armă, — la arma infanteriei. Toți aceștia vor primi rangul pe care l-au avut în urmă, iar aspiranții de ofițeri vor primi rangul de sublocotenent-glotași.

De sine înțeles, că dela servirea lor sub arme s-au făcut multe schimbări de reglement. Din cauza aceasta se vor ține cursuri de-o lună, în cari foștii ofițeri vor primi instrucție în ce privește schimbările și inovațiile introduse la armată.

De sine înțeles, că dela servirea lor sub arme s-au făcut multe schimbări de reglement. Din cauza aceasta se vor ține cursuri de-o lună, în cari foștii ofițeri vor primi instrucție în ce privește schimbările și inovațiile introduse la armată.

Pentru combaterea alcoholismului.

P. S. S. episcopul Caransebeșului Dr. E. Miron Cristea a adresat următorul Circular către toți P. T. domnii protopopi, preoți și învățători din eparhia Caransebeșului:

Să știe, ce plângă nefericită este și pentru poporul nostru alcoholizmul, trecut în patima beției. Câte averi rulate, câte cerce și dezbinări în case și familii, câte crime și excese, câte sănătăți sdruincinate, produse, o știm cu toții, cari am trăit la satele noastre. A o combate pe aceasta patimă este o datoria umanitară și națională a tuturor.

Școala încă trebuie să-și lase partea sa din această luptă. De aceea și ordinul Nostru dela 10 Aug. 1912 Nr.

— Spuneți-mi, oameni buni, toate averile șahului *Persiei* sunt ele oare destul de mari, ca să poți cumpăra în schimb lor adevărul?

Și trăia ca un cerșitor între semenii săi. Din an în an însă, zeifa *Athene* venia în câte o noapte de vară plină de stele, îl lua de mână și-l ducea pe munte, unde *Diocles* ridică câte un vâl de pe figura adevăratului, iar înaintea tinărului chipul adevăratului strălucia tot mai luminos, mai fermecător.

Poeții, filosofi și sifiții cei mai aleși ai *Athenei* înzadar îi chemau pe *Diocles* în societatea lor: tinărul trăia și mai departe retras de lume.

Înzadar îi chemau și fetele în mijlocul lor.

— Vino, — îi știa cea mai frumoasă fată din *Athene*, — ca o stea: îmi lucesc ochii, ca iacintul: mi-a plin de parfum părul. Vino, *Diocles*, căci nicî zeli din ceruri nu cunosc altă fericire mai mare decât dragostea.

Diocles răspundea însă răbind cu tristețe:

— Și pasărea aceasta a sburat departe de mine...

... De trei ori văzuse deja chipul adevăratului, trei văluri luase de pe el,

iar vălurile porniau plutind în aler ca niște lebede...

Vălurile plutau și anii treceau. Tinărul *Diocles* înbătrânise. Arare-ori numai se mai amesteca în disputele filosofilor și în afacerile publice, dar toți din oraș se mirau de înțelepciunea lui. Și nu odată a fost lăsat să ia în mâna sa conducerea guvernului. Când văzu însă cum se desfășura în *Athene* viața socială și că lupta de partide se desvolta în detrimentul țării de patrie, el fu convins, că sămânța cuvintelor sale va cădea pe un pământ neroditor și nu luă asupra sa demnitătea de guvernator, ci le spuse cerățenilor:

— O, Atenienilor! Voi înși-vă sunteți dușmanii voștri cei mai neobișnuiți. Ca om: vă plâng, dar dacă ași fi zeu, nici chiar atunci nu aș fi în stare să vă conduc.

...Cu toate acestea însă, când un dușman din afară atacă orașul, *Diocles* se înrolă și el în oaste. În război fu cel mai curajos, iar când veni vorba de împărțirea premiilor și a distincțiilor, stătută de o parte. Era modest. Se nutria cu coji de pâine și cu fructe uleioase. Anii însă treceau și iacintul cu

iacintul părul lui *Diocles* deveni argintiu. Trupul l-se încovăia, iar ochii l-se afundau tot mai mult în orbite... Și în bătrânețea lui nu-l mângăia altceva, decât faptul, că înainte de a muri, va vedea adevărul, îl va vedea lipsit de văluri, gol, așa cum nu îl văzuse încă nici o faptură omenească. El aștepta zi de zi acest moment și în taină spera, că urstioarele poaze au-l vor scurta firul vieții imediat după ultima lui venenie, ci îl vor permite să se reîntoaracă încă odată între oameni și să le ducă ceace era cu mult mai mult decât focul, pe care *Prometeu* îl furase din cer.

El se încredea și spera, până când în cele din urmă veni și noaptea cea mare, când zeifa din nou îl prinse de mână, ca să-l conducă pe muntele unde trona adevărul.

— Privește, — îi zise zeifa, — cum strălucește înainte de a rîdica însă cel din urmă vâl, ascultă cuvintele mele, omule. Vălurile, cari au dispărut plutind departe în aler, ca lebedele, au fost: iluziile vieții tale! Dacă îți pare rău după el, sau dacă suflatul ți-e plin de teamă și îngrijorare, întoarce-te înapoi pe sământ, până ce nu va fi

prea târziu; reîntoarce-te între oameni și îți petrece acolo zilele carle mai al *Diocles* însă nu se învoi:

— Pentru ca să cunosc noaptea aceasta, pentru ca să pot gusta clipita aceasta, mi-am jertfit întreaga mea viață, — răspunde el.

Apoi în timp ce inima îi bătea tot mai cu putere, el păși spre adevărul strălucitor și cu mâna tremurândă ridică și ultimul vâl.

Dar atunci se petrecu ceva îngrozitor.

Ca și când un fulger orbitor l-ar fi răpit lumina ochilor, *Diocles* nu mai văzu nimic: în jurul lui era întunerec, un întunerec mai greu ca cel ce sălășluiește în *Hades*.

Și în mijlocul întunerecului se jăluia cu glas îndurerat *Diocles*:

— Athenel! Ath-nel! Sub vâl nu e nimic! Eu nu văd nimic!

Zeifa însă îi răspunde cu asprime:

— Strălucirea adevăratului ți-a orbit ochii și cea din urmă iluzie a ta: că un muritor va vedea vre-odată adevărul gol, s'a nimicit și ea.

Diocles îi răspunde zăpăcit:

— Tu întotdeauna îi înșeli, zeifa, pe aceia, cari se încred în tine, și acum m-al înșelat și pe mine; ai mințit! Dar dacă mi-e scris să nu mai pot vedea lumina soarelui, cel pușin te rog, trimite-mi moartea.

Și în glasul lui era atâta jale și atâta amărăciune grea, încât și zeifa fu atinsă. Ea mângăia fruntea lui *Diocles* și-i zise apoi moșneagului:

— *Diocles*, îți voi trimite cea mai mare mângăiere, moartea...

Întunerecul nopții începa să se îmbrăție și aurora răcoroasă și posomorâtă se arătă în departare. Pe cer se adunaseră nori de ghiață, din cari cădeau din belșug fulgi de zăpadă, tot mai des, până când înțolul alb de zăpadă acoperi și distruse coliba ridicată afară din oraș, pe care odată, de mult, o locuise *Diocles*. Coliba se prăbuși și îngropă sub ea trupul muritor al înșeleptului.

Trad: C. M-a.

STIRI.

- 7 August n. 1915.

Un nou dar de 1000 cor. pentru soldații nenorociți. Prin filiața băncii »Albina« din Brașov ne a transpus d-l *Andrei Bărcănaș* din Sibiu suma de 1000 cor. la colecția ziarului nostru. Acest dar frumos l-a făcut un *marinimos anonim* pentru soldații români nenorociți în lupte.

În numele acestor soldați exprimăm anonimului *marinimos* cele mai profunde mulțumiri.

Distincții militare. *Crucea de cavalier al ordinului Franz Josef* pe funta crucii pentru merite militare s'a conferit căpitanului-auditor *Simon Piso* dela comandamentul armatei 6 de etapă.

Crucea pentru merite militare cl. 3 cu decorația de răboiu s'a conferit căpitanului *Iuliu Soica* din reg. 32, locotenentului *R. Corcea* din reg. 34 de art. și sublocotenentului *i. r. Ioan Galina* din bat. 24 de vânători.

Crucea pentru merite pretești s'a conferit preotului militar *i. r. Ioan Para*.

Din nou a fost distins cu recunoștința prea înaltă — *Signum laudis* — sublocotenentul *i. r. Alexandru de Mocsonyi* din reg. 6 de dragoni.

Cu recunoștința prea înaltă — *Signum laudis* — au fost distincți sublocotenentul *i. r. Alexandru Socaciu* din reg. 31, locotenentul *Aureliu Moldovan* din reg. 60, locotenentul *Gheorghe Bogovici* dela secția sanitară 1. și sublocotenentul *i. r. Ioan Glingariu* dela reg. 54.

Crucea de aur pentru merite cu coroana pe funta medaliilor de vitejie s'a conferit medicului asistent *i. r. Dr. Corneliu Vulcan* dela reg. 29.

Onomastica M. S. Reginei României Din București se comunică în mod oficial :

Miercuri 22 Iulie v. aniversarea zilei onomastice a M. S. Reginei, a fost anunțată Capitalei în revărsatul zorilor prin 101 lovituri de tun.

La orele 10 jum., dimineața s'a celebrat în biserică Sfântei Mitropolit, un Te-Deum de către P. S. S. Vicarului înconjurat de clerul mitropolitan. La această ceremonie au asistat d-nii miniștri, d-nii membrii ai Corpurilor legislative, d-l primar al Capitalei, înalți funcționari ai statului, d-nii ofițeri generali și superiori, d-l prefect al poliției Capitalei, casa militară regală, precum și diferite notabilități. O gardă de onoare compusă din un escadron pe jos din regimentul 4 roșieri, cu drapel și muzică au dat onorurile.

Cu această ocaziune M. S. Regina a primit numeroase telegrame de felicitări.

În Capitală un mare număr de persoane s'au grăbit a exprima felicitările lor prin inserări la Palat. Totuși ziua orășului a fost împodobit cu steaguri.

Cununie Măne, Duminecă, la orele 3 și 4 se vor celebra în biserică Sf. Nicolae din Brașov-Schei următoarele două cununii în sânul unor fruntași familii românești din Brașov.

Cununia d-soarei *Victoria Irodion Neguț* cu d-l *Dr. Dumtru Crăciun* avocată în Seini și a d-soarei *Eugenia Simlon Teodor* cu d-l *Eugen Neguț* casier la banca »Sătmăreana« din Seini.

Din acest prilej fericit d-l Irodion Neguț și soția Revelea dăruiesc fondului ziarului prin administrația ziarului nostru suma de 10 cor.

Mulțumind pentru acest dar, adresăm simpatțiilor miri și familiilor lor călduroase felicitări.

Circulațiunea străinilor în Brașov. În luna Iulie au petrecut în Brașov următorii străini: Din America 2, Austria 147, Bosnia 1, Bulgaria 32, Franța 3, Germania 75, Grecia 3, Italia 7, România 581, Rusia 10, Turcia 5, și din Ungaria 815; în sumă 1680. Dintre aceștia au locuit în Hotel: »Caiul alb« 188, »Continental« 91, »Croaana« 323, »Curtea Tărei Bărsii« 19, »Europa« 277, »Grand« 123, la »Iobii« Strada nesgră 49, »Mielul alb« 43, »Villa Kertsch« 38, »Metropol« 60, »Predeal« 128 și în case private 341.

Necrolog. Subscriși cu durere facem cunoscut că iubitul nostru unchiu și cumnat *Alexandru Pap* de Kápolnok-Monostor jude de tabă în pensiune, fost comisar guvernănt și în mai multe rânduri deputat distal etc. A murit în etate de 77 de ani. Oșmintele scunpului

defunct după parastasul ce s-a celebrat în 30 Iulie n. s. c. în Festa se vor însozi după ritul gr. cat. în cripta familială din Kápolnok-Monostor în 2 August st. n. la 10 oare a. m. Fieți țărana ușoară și memoria b'ne cuvântată.

Budapesta la Iulie 30. st. n. 1915. Văd. *Ladislau Pap* de Kov. cumnat. dr. *Géza Boer Jasif Boer* dr. *Victor Colceriu* Helena Colceriu măr. *Paul Nyistor*. *Vilma Pap* de Km. măr. dr. *George Urdea*. *Augustin Pap*. *Paul Nyistor*. dr. *George Urdea*. *Aurel Pap*. *Alexandru Pap*. *Alexandrina Nyistor*. *Matilda Nyistor*. *Dorica Colceriu*. *Ladislau Urdea*. *Mara Urdea* nepoți, nepoate și cumnați.

O statistică a populației evreiești dela sate. Din București se anunță: Serviciul recensământului populației, care funcționează pe lângă direcția statistice generale din ministerul de domenii, a întocmit un tablou al populației evreiești din comunele rurale din țară, pe baza număratoarei făcute în 1912.

În țară erau în total în comunele urbane 45486 locuitori și anume: 21670 bărbați și 23866 femei. Pe provinciile cifrele se repartizează astfel: Moldova, 44103, ceea ce face 2.62 la sută din populație.

Muntenia, 910 ceea ce face 0.03 la sută din populație.

Oltenia 236, ceea ce face 0.02 la sută din populație. Dobrogea, 247 adică 0.09 la sută din populație.

Față de recensământul din 1899 se constată o descreștere a populației evreiești dela sate de 8600 și etc.

Descreșterea se explică prin emigrările făcute.

În memoria decedaților lor fiice *Felicia Dr. Dobrea* născ. *Popescu* dăruiește intristații săli părinți *Ioan și Aurelia și Ioan Popescu* 50 cor. pentru ajutorarea Internatului-Orfelinat din Brașov.

În numele Comitetului se exprimă cea mai adâncă mulțumită mult întristaților părinți. Dzeu s'o odihnească în pace. *Maria B Băulescu* președintă.

În ajutorul soldaților tuberculoși. Dela centrala reuniunii Senatorilor *Arhiducele Iosif*, a cărei scop sublim este îngrijirea soldaților noștri tuberculoși, am primit un călduros apel în care se arată numărul mare al soldaților noștri, cari și-au contras în războiul actual această grea boală. Acest fapt dăruiește contribuind la estinderea activității amintitei reuniuni, de-a înființa spitale pentru cei tuberculoși, se apelează la publicul din țară, ca să contribuie în scopul acesta bani s'au de-a intra în șirul membrilor sprijinitori ai acestei societăți cu taxe de 2 și 4 cor. anual.

Recomandând acest apel în dosebită atenție a publicului nostru, aducem la cunoștința publică, că în redacția ziarului nostru se află depusă o astfel de listă de contribuiri, la care rugăm pe cei cu dare de mâna să contribuie cu obolul lor.

AVIZ. Se caută un practicant sau practicantă în farmacia d-lui *Simeon Oniciu* din Abrudbánya (Alsóhéher m.)

Condițiuni favorabile. Aplicare imediată.

Concurenții să se adreseze summitului. 1-2

Muzică la promenață. Începând din 29 Iulie n., muzica orășului va cantă în fiecare săptămână *Marti, Joi* la orele 5 p. m. și *Duminecă* la orele 11^{1/2}, în *parcul Rudolf*, iar *Luni Mercuri Vineri și Sămbătă* la orele 5 p. m. la *promenața de jos*.

Bibliografie.

Au apărut broșura »*Cercetăși dela sate*« piesă din viața cercetășilor în 3 acte. Actul I prelucrat, actele 2 și 3 scrise de mai mulți cercetăși blăjeni. Blaj 1915. Tipografia Seminarului teologic gr. cat. Prețul 20 fileri.

— *Anuarul Institutelor de învățământ gr. cat. din Balázsfalva (Blaj): Gleanziul superior, Institutul pedagogic, școala civilă și elementală d: fete, școala de aplicație, școala învățăcelor de meserii și negustorii pe anul școlastic 1914-15.* Tipografia Seminarului teologic greco-catolic Balázsfalva (Blaj) 1915.

Poșta redacțiunii

V. C. C. în Sărnaș. Poeziile trimise ne dovedesc sentimente frumoase. Poeziile însă ca atari nu ating măsura cerută pentru a putea fi date publicității.

I. Gh. teolog. în T. A. fost o greșală de tipar. Este într'adăvăr vorba de regretatul *Ionel H.* — Abonamentul e achitat până la 1 Septembrie a. c.

Maria din Câmpie. Cele două exemplare abonate pentru spitalele din Gherla și Bistrița merg neîntrerupt începând din luna Iunie la adresele indicate. — Cărțile »Zarandul și Mușii apuzeni« precum și »Ardealul« se a-

flă de vânzare la librăria Ciurcu în Brașov. Exemplarele din »Panteon« s'au epuizat și nu se mai pot găsi. — Cele trimise se vor publica. Salutări.

Proprietar:
Tip. A. Mureșianu: Brașov & Comp.
Redactor responsabil: Ioan Lucea

Schimbare de local.

Am onoarea a aduce la cunoștința p. t. publicului, că *salonul meu de frizat pentru dame* precum și locuința mea se află în *strada Hirscher colț cu strada Orfanilor Nr. 2.*

Ludovica Scos
Frizeură de teatru.

Aviz.

O familie țărăneasă foarte cinstită, de 4 persoane, toți sănătoși și voinici de lucru, caută ocupație la vre-o moșie boerească în România.

Bărbatul e de 46 ani scutit de miliție. Femeia de 46 ani fata de 17 ani și un băiat de 9 ani.

Oferte trimite-ți sub »Viitorul« administrației.

»ARDELEANA«
institut, de credit și economii societate pe acții Orăștie.

Fotografia modernă.

Am onoarea a aduce la cunoștința Cnor. public, că am deschis un nou

Atelier de fotografie modernă

Strada Vămei nr. 34.

În urma aranjamentului meu special pot în fiecare oada face fotografii artistice.

La dorință și în locuințe, fără urcarea prețului

Garantez executare exactă.

Cu toată stima

Wilhelm Herter,

29-50   **fotograf, Str. Vămei (colțul str. sf. Ioan).**

Negoț nou de vâpseli de primul rang.

Aduc la cunoștința Onor. public, a vâpsitorilor de odăi și a comercianților că am deschis în

Brașovechi, strada lungă, No. —

Prăvălie de vâpseli și uleiuri,

bine asortată cu toate sorturile de vâpseli.

An. și un deposit de tot felul de scări.

Prăfuri moderate.   41-50)   **Servici solid.**

N. ARSU,

Vâpsitor de odăi și comerciant de vâpseli.

Antreprize de pompe funebre

E. TUTSEK.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de băcănia Steaua Roșie.

Recomand Onor. public la cazuri de moarte stabilimentul meu cu toate cele necesare pentru înmormântări mai pompoase și mai simple **cu prețuri ieftine.**

Depou de cosciuge de metal ce se pot închid hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a **cosciugelor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de ștejar.**

Depou de **cununii** pentru monumente și **plântici** cu-cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, cară funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vânăt pentru **copii,** precum și **cioclii.**

Comandă întregi se execută **prompt și ieftin,** iau asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate.**

La cazuri de moarte a se adresa

E. Tutstek

29-26.   Telefon interurb.   405.

Aviz.

La institutul nostru află aplicare imediat doi practicanți cu practică bună de bancă; salar lunar până la 150 cor. Reflectanții să-și înainteze documentele, prin cari dovedesc practica de bancă, iar în cerere să amintească, că întru cât stau sub deobligământ militar.

Orăștie-Szászváros, la 28 Iulie 1915.

Directiunea.

Ionel Ciucășel

croitor de haine bărbătești

Brașov,

Târgul Florilor 18.

31-50

Anunțuri

primește Administrațiunea

Gazetei Transilvaniei

cu prețurile cele mai

MODERATE.

698 Școl. a introdus o zi anumită din a — Sămbăta după sf. Dumitru — pentru ținerea unei producțiuni, în care nu toate formele să fie combătut acest lucru, ca tinerii de mică să capete avertință față de el și oroare de urmările lui. Spre a oferi preoților și învățătorilor nostrilor materialul de lipsă întru a putea pregăti ușor conferențe și predici contra beției, am dispus a se aduna materialul potrivit în acest scop, pe care îl prezentăm în următoarea :

Consemnare despre broșuri, poezioare acrome, mono loguri, dialoguri, tractate, etc., combat alcoolismul și patima beției.

1. Alcoolismul, de Dr. Isidor Marcu și Ștefan Roșlan. Blaj, 1907. Tipogr. Semin. arch. 1 cor. 2. Societăți de cum-pătare, de Gavr. Alușiuș, Sibiu, 1898, 1 cor. 3. Spre Ruină, carte în contra beției, de Dr. P. G. Vrăncean et cons. București, Librăria Steinberg, 1 L. 4. Învințământul Anti-Alcoolic, de Ioan Galin, București, 1906. Libr. Ad. Baler. 5. Leonat și Dorofata, Sibiu, W. Krafft, 20 fl. 6. »Despre vinars, sau rachiu«, tractat din opul »Merinde dela Școală« de Dr. G. Popa, Arad, 7. Alcoolismul »Crimă«, etc. de Pr. Dim. Voniga, Tip. Kouă, Orăștie, 8. Ozindia Norocului și nenorocului, pentru răsfațul jubiloilor de petrecere, 10 fl. 9. Carticeia Săntății, de Dr. Iulie Beu, Sibiu, 20 fl. 10. Doine, Lacrimi și suspine ale oame-nilor beuitori, 16 fl. 11. Izvoarele cri-melor de C. Echarsthausen, 50 fl. 12. De face beția? Comedie popor. într'un act de T. D. Speranță, 50 fl. 13. De pe urma beției, Comedie în 2 acte de Radulescu Niger, 40 fl. 14. Cartea despre viața lungă, de Dr. I. Băcuner, 120 fl. 15. Viața și petrecerea omului desmierdat, 20 fl. 16. Despre păstrarea sănătății, de Dr. Felix, 60 fl. 17. Cartea Săntății, de Dr. St. Erdély. »Orăștie 3 cor. 18. Sfaturi medicale, de Dr. Grünfeld, 20 fl. 19. Bandiții din hamul Dra-cului, 50 fl.

20. Cărcimarul și bogățiile dra-cului, 20 fl. 21. Asasinul cărcimar Pină, 20 fl. 22. Medicul poporului, de Dr. I. Felix. Poveste pentru păstrarea sănă-tății 23. O crimă socială, de E. Dem-sugan, 60 fl. 24. Opt piese teatrale, M. Drăgan. (Entre cari și despre beție), 40 fl. 25. Copiii nopții, Piesă în versuri de C. S. Eăgețel 35 fl. 26. Despre pro-gresele hihienei, de Dr. I. Felix, 60 fl. 27. Ospătăria suspectă din Cairo, 28. Comoara dorobanțului, Pi dă despre un om nărăvit și stricat din pricină beției, de M. Sadoveanu, 29. Granitele sănătății suflatești și Nebunia. 30 fl. 30. Cărcima lui Moș Grecu, 20 fl. 31. Un dujman al poporului de Ibsen, 32. Ighiena suflatului de Flechtersteinben, 33. Cuvântare contra beției, de Dr. E. Myra Cristea, arhidiacon (actualul nostru episcop). Sibiu, Tipografia ar-chidiecezană 1902. 40 fl.

N. B. Broșurile de mai sus se pot procura dela firmele; V. Krafft (Sibiu) și I. Ciurcu (Brașov), pe calea Librăriei diecezane din Caransebeș.

Broșuri în limba germană. 1. Otto Koch, Die Alkohofrage, 2. Karl König, Der Alkohol in der Schule, 3. S. Tempo, Jugendpflege und Alkohol, 4. Dr. K. Wilk, Alkoholismus, für die Schule, 5. Dr. S. Bugge, Die Alkoholfrage, 6. Dr. S. Bugge, Die Quellen der Degeneration, 7. Dr. S. Bugge, W eder den Alkohol, 8. Dr. B. Foret, Abstinenz oder Mässigkeit, 9. Fr. Häusel, Die Notwendigkeit der Unterstüzung des Kampfes gegen den Alkohol durch die Erlebung in Schule u. Haus.

10. Die Alkohofrage in der höheren Schule, 11. M. Selenitus, Die Alkohofrage, 12. Dr. B. Hoppe, Tatsachen über den Alkohol, 13. Die Bedeutung u. Stellung der Alkohofrage in der Erlebungsschulle, 14. Die Notwendigkeit einer alkoholfreien Jugendziehung, 15. Dr. K. Wilk, Alkoholismus Schwach-sinn u. Vererbung in ihrer Bedeutung für die Schule, — fiecare în preț de câte 65 fileri.

NB. Broșurile germane se pot procura prin Librăria diecezană din Caransebeș dela firma comercială: Mimir, Buchhandlung in Reutlingen. (Württemberg.) Materialul vast din literatură maghară se va aduna și indica ulterior.

Caransebeș, în 18 Iulie st. v. 1915.

Dr. E. Miron Cristea
episcop.

Pentru sărmanii soldați români cărora li-s'au amputat picioare sau mâni și cari și-au pierdut lumina ochilor.

Transport din n-rul trecut 5190 c. 31 f.

Dela un *marinimos* anonim (Vezi știrea primă din nrul de azi al »G. Tr.«) 1000»

La olată 6190 c. 31 f.

„AGRICOLA“

Societate economică pe acții Hunedoara

Gazdasági részvény-társaság Vajdahunyad.

BILANȚ GENERAL

pe anul de gestiune al VI-lea, pe timpul dela 1 Iulie 1914—30 Iunie 1915.

ACTIVA — VAGYON		K	fl.
110	Cassa în număr — Pénztár készlet	K 26.527.01	
159	Ca-sa de păstrare postală — Postatakarékpénztár	K 539.26	
127	Giro-Conto la Banca Austro-Ungară — Giro Conto O.-M. B.-nál	K 688.64	27.754 91
14	Efecte — Értékpapírok	K 38.650.—	
133	Efectele fondului de penziune — Nyugdíjalap értékpapírjai	K 18.000.—	56.650 —
144	Escont — Váltótárca		449.811 —
143, 157	Salda-Conti și conturi curente țărănești — Salda-Conti és előlegek		162.472 21
146, 155, 169, 161, 163	Afaceri de bucate și mori — Gabonaügyletek és malmok:		
	a) Bucate în magazine: cucuruz, grâu, ovăs, orz, făină, etc. conform inventarelor Gabonakészlet a raktárokbán: tengei, buza, zab, árpa, liszt stb. leltár szerint		20.718 26
135	b) Edificiul și inventarul morii artificiale — műmalom leltári készletei		71.458 05
9	Realități: cassa și magazinele proprii — Ingatlanok: intézeti ház és raktárok		62.000 —
10	Mobilier — Felszerelés		3 000 —
34, 125	Debitori — Adósok		1.888 47
			855.752 90

Contul Profit și Perdere

pe timpul dela 1 Iulie 1914—30 Iunie 1915.

DEBIT — TARTOZIK		K	fl.
156	Interese de depuneri — Betéti kamatok	K 31 920 98	
118, 121, 131, 136, 153	Interese de reescont și lombard — Visszeszámitási lombard kamat	K 11.841.—	43.761 98
120, 166	Salare și bani de cvartir — Tisztifizetések és lakpénz		10.654 03
137	Spese de birou și administrație — Üzleti költségek		4.381 96
27	Contribuție: — Adó: directă și comunală — egyenes és községei	K 8.400.—	
29	Contrib. după depun. — betét kam.	K 3.192.10	11.592 10
9, 10, 14	Amortizări — Leírások		1.122 01
38	Profit curat — Tiszta nyereség		17.226 85
			88.738 93

Vasile C. Osvad m. p.,
director executiv — vezérigazgató.

Hunedoara—Vajdahunyad,

DIRECȚIUNEA:

Dr. George Dubleșiu m. p., Dr. Vlađ m. p., George Rain m. p.
prezident — elnök.

Conturile prezente le-am revidat și le-am aflat în deplină ordine.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan I. Lăpădatu m. p.,
prezident — elnök.

Constantin Dăncilă m. p.

ZÁRSZÁMADÁS

az VI-ik üzletévről, 1914. évi július hó 1-től 1915 évi június hó 30-ig.

PASIVA — TEHER		K	fl.
86	Capital societar — Alaptőke	100.000	—
134	Fond de rezervă — Tartalék	K 33.000.—	
147	Fond de penziuni — Nyugdíjalap	K 26.021.42	59.021 42
158	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek	555.597	08
162	Reescont — Visszeszámitolás	111.408	—
124	Lombard — Lombard kölcsön	5.000	—
151	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	1.363	18
84, 164	Conturi creditoare — Hitelezők	4.036	37
56	Inter. transitoare anticipate — Átmeneti kamatok	2.100	—
38	Profit curat — Tiszta nyereség	17.226	85
			855.732 90

Nyereség és Veszteségszámla

1914 évi július hó 1-től 1915. június hó 30-ig.

CREDIT — KÖVETEL		K	fl.
145	Interese și provizii de escont — Váltokamat és jár	K 35.815.30	
68	Interese de Salda-Conti — Salda-Conti kamat	K 4.607.67	
41	Interese de efecte — Értékpapír kamat	K 1.914.—	42.336 87
154, 165	Căștig la bucate și la mori — Gabona ügyletek és malmok jövedelmei		41.257 56
138	Provizii, mijlociri etc. — Jutalékok stb		5.147 50
			88.738 93

Pentru contabilitate:

80 Iunie 1915.

Nicolau Macrea m. p.,
secretar — titkár.

IGAZGATÓSÁG:

George Henția m. p.

Ioan Dima m. m.

Jelen számlákat megvizsgáltuk és teljes rendben találtuk.

FELÜGYELŐBIZOTTSÁG:

Eremie Muntean m. p. George Pop m. p. Romul Albu m. p.

Fondată 1893.
Fabrici de postav, stofe de modă și tricotaj.

Wilhelm Scherg & Cie.

produe din lână curată, de calitate prima clasă,

Stofe de modă pentru bărbați de tot felul și pentru ori ce scop. Stofe pentru

costume de dame de o calitate și cu desen. Stofe de

uniforme pentru ofițeri și amplaftei. Loden impreg-

uabil pentru turiști. Postavuri pentru țărani și postavuri fine. Pieduri pentru

calatorie. Coperte de pat, Cergă pentru trăsuri; pentru

cal, Covoare și castorjachete.

Exclusiv numei fabricate din fabricile noastre în Brașov Dârste și Timișul de jos.

De multele premiate cu cele mai mari prețuri.

Magazinul de vânzare: Brașov Piața Franz Josef. 25-26

In loc de benzin!

recomandăm sub responsabilitate deplină

Bensolint

care se poate folosi fără îngrijirea din oficiu.

50 Coroane arvună anticipativă

KELLNER și SCHANZER,

Budapest, Kálmán-u. 3.

Depozit de locomotive, motoare, mașini pentru economie, mori. 5-5

TIPOGRAFIA

A. MURESIANU: BRANISCE & COMP

STRADA PRUTULUI 15.

Modern aranjată în casele proprii, asortată cu tot felul de caractere de litere nouă, stă la dispoziția onor. clienți, cari doresc vre-o tipăritură ca Bilete de vizită, Bilete de logodnă, Bilete de nuntă, sau: cărți de școală, tipărituri de bancă etc. Ori ce fel de tipărituri: execută prompt și iute.

Abonați

GAZETA TRANSILVANIEI

Cea mai veche gazetă românească din toată lumea!

Specialitate de apă minerală.

Isvorul MATILD din Bodok

este cel mai apreciat reprezentant al apelor minerale alcalice.

Apă minerală de primul rang

care amestecată cu vin este superioară celorlalte ape minerale.

Bentura de predilecție a cercurilor celor mai înalte sociale

care în urma conținutului și îngrijirii conștientoase și curate a isvorului, se preferă din partea medicilor apei minerale mondiale renumite Gieshübler.

Cel mai bun semn

contra falsificărilor a apei minerale MATILD este limpezeala absolută până la cea din urmă picătură.

Deposit principal a apei MATILD în Brașov la firma E. O. & L. THEIL, Strada gărei Nr. 25. Telefon 364 se capătă în cele mai multe prăvălii cu ape minerale și în restaurantele mai de frunte.

Cu toată stima

Administrația isvorului, Iosef György,

Șepsibodok (Ardeal).

65-200.

MIHALY JENŐ

CROITOR DE HAINE BARBĂTEȘTI MODERNE.

BRAȘOV, Târgul inului Nr. 26, etajul I.

aduce la cunoștința On. public, că pe lângă croitoria pentru bărbați, am înființat și

Croitorie pentru dame.

Confecționez ori și care îmbrăcăminte pentru dame, costume, bluze, rochi după cea mai nouă modă, pe lângă prețuri moderate.

Cu ocaziunea sezonului ce se apropie rog sprijinul Onor. public pentru amândouă întreprinderi.

47-52

Cu distincă stimă **MIHÁLY JENŐ,**

Depositul de postavuri a fabricii de postovărie

Wilhelm Telmann & Comp

se află acum în Strada Porții No. 2.

4-10

Locul din colț cu un asortiment bogat de stofe de lână curată.